

Asiakas- ja potilasturvallisuus ammattieettisenä
haasteena - sosiaali- ja terveysalan eettinen
perusta

Markku Lehto
6.9.12

Eettiset suositukset

- Asiakkaiden ja potilaiden perusoikeuksien kunnioittaminen koskee kaikkia toimijoita (säädökset)
- Potilaan ja asiakkaan etu ohjaa hoitoa ja avun tarjontaa (tulokset)
- Hyvä kohtelu, vuorovaikutus ja toisen kunnioittaminen kuuluvat osana hyvään hoitoon (käyttäytyminen)
- Ammattilaiset kantavat vastuun työnsä laadusta (osaaminen)
- Päätöksentekijät sitoutuvat luomaan riittävät edellytykset eettisten tavoitteiden toteuttamiseksi (voimavarat)

Kaksi tavoitetta

- Asiakkaan/potilaan edun mukaan toimiminen
- Panoksen mitoittaminen terveys- ja hyvinvointihyödyn mukaan
- Eettisiä jännitteitä syntyy silloin, kun yleinen hyöty on ristiriidassa asiakkaan edun kanssa tai
- Kun muuten joudutaan valitsemaan hyvien pyrintöjen ja tavoitteiden väliltä

Turvallisuusriski

- Prosessi/järjestelmälähtöinen
- Työkulttuurista johtuva
- Välineistä aiheutuva
- Ammattitaidosta aiheutuva
- Ammatillaisen asenteiden seurausta
- Asiakkaan/potilaan toiminnan seurausta
- Ammattieettiset haasteet ovat näissä erilaisia

Eettisen käyttäytymisen tausta, koskee myös turvallisuusriskejä

- Sensitiivisyys eli kyky havaita eettinen ongelma/
turvallisuusriski
- Kyky analysoida tilanne /määritellä riskin suuruus ja
todennäköisyys
- Motiivi toimia /tilanteeseen puuttuminen koetaan
yleensä yhteisössä myönteiseksi, palkitaan ainakin
hyväksymisellä
- Rohkeus toimia / ottaa erehtymisen riskin, vaarantaa
itsensä

Turvallisuuteen liittyviä eettisiä paineita

- Riskien ehkäisyn kustannukset vs. hoidon kustannukset (epäkiitollista rahoittaa sellaista, mitä ei nähdä)
- Alaisen/kollegan oikeus/rohkeus/velvollisuus esittää näkemyksensä
- Johdon/työyhteisön asenne: tekevälle sattuu
- Läheltä piti: avoimuuteen rohkaisu
- Myös asiakkaan/potilaan riittävä perehdyttäminen riskeihin
- Herkkyyden herättäminen ja säilyttäminen